

अहमिवान्येऽपिदिष्टाधीनाएवेत्याह संस्वेदजाइति एतेपिदिष्टक्षयेपुण्यपापोच्छेदेत्वांप्रकृतिपरंब्रह्मभजंतिप्रामुख्यं आरोहक्रमेणमोक्षयोग्यांयोनिंप्राप्येतिशेषः यद्वाजाबालोपनिषदि अविमुक्तंप्रकृत्य अत्रहिजंतोःप्राणेषूक्तममाणेषुरुद्रस्तारकंब्रह्मव्याचष्टेयेनासावमृतीभूत्वामोक्षोभवतीतिजंतुपदेनप्राणिमात्रसाधारणेनसंस्वेदजादीनामपिसाक्षाद्वाराणस्यांमोक्षाधिकारदर्शनात् आथर्वणेरामतापनीये मणिकर्णिकायांवाक्षेत्रेगंगायांवातटेपुनरित्युपक्रम्यकृमिकीटकादयोप्याशुमुक्ताःसंतुनचान्यथेतिजंतुशब्दविवरणाच्चास्तुसाक्षादेवस्वेदजादीनामपिदिष्टक्षयस्तेनमोक्षयोग्यांयोनिंप्राप्येत्यध्याहारदोषोप्यपा

संस्वेदजाअंडजाश्वोद्विदश्वसरीसृपाःरुमयोऽथाप्सुमत्स्याः ॥ तथाश्मानस्तृणकाष्ठंचसर्वेदिष्टक्षयेत्वांप्रकृतिंभजंति ॥ ११ ॥ अनित्यतांसुखदुःखस्यबुद्ध्वाकस्मात्संतापमष्टकाहंभजेयं ॥ किंकुर्यावैकिंचकृत्वानतप्येतस्मात्संतापंवर्जयाम्यप्रमत्तः ॥ १२ ॥ वैशंपायनउवाच एवंब्रुवाणंनृपतिययातिमथाष्टकःपुनरेवान्वपृच्छत् ॥ मातामहंसर्वगुणोपपन्नंतत्रस्थितंस्वर्गलोकेयथावत् ॥ १३ ॥ अष्टकउवाच येयेलोकाःपार्थिवेंद्रप्रधानास्त्वयाभुक्तायंचकालंयथावत् ॥ तान्मेराजन्ब्रूहि सर्वान्यथावत्क्षेत्रज्ञवद्भाषसेत्वंहिधर्मान् ॥ १४ ॥ ययातिरुवाच राजाऽहमासमिहसार्वभौमस्ततो लोकान्महतश्चाजयंवै ॥ तत्रावसंवर्षसहस्रमात्रंततोलोकंपरमस्म्यभ्युपेतः ॥ १५ ॥ ततःपुरींपुरुदूतस्यरम्यांसहस्रद्वारांशतयोजनायतां ॥ अध्यावसंवर्षसहस्रमात्रंततोलोकंपरमस्म्यभ्युपेतः ॥ १६ ॥ ततोदिव्यमजरंप्राप्यलोकंप्रजापतेर्लोकपतेर्दुरापं ॥ तत्रावसंवर्षसहस्रमात्रंततोलोकंपरमस्म्यभ्युपेतः ॥ १७ ॥ सदेवदेवस्यनिवेशनेचविल्लत्यलोकानवसंयथेष्टं ॥ संपूज्यमानस्त्रिदशैःसमस्तैस्तुल्यप्रभावद्युतिरीश्वराणां ॥ १८ ॥ तथावसनंदनेकामरूपीसंवत्सराणामयुतंशतानां ॥ सहाप्सरोभिर्विहरन्पुण्यगंधान्पश्यन्नगान्पुष्पितांश्चारुरूपान् ॥ १९ ॥ तत्रस्थितंमांदेवसुखेषुसक्तंकालेतीतेमहतिततोऽतिमात्रं ॥ दूतोदेवानामब्रवीदुग्ररूपोऽध्वंसेत्युच्चैस्त्रिःपुतेनस्वरेण ॥ २० ॥ एतावन्मेविदितंराजसिंहततोऽष्टोऽहंनंदनात्क्षीणपुण्यः ॥ वाचोऽश्रौषंचांतरिक्षेसुराणांसानुक्रोशाःशोचतांमानरेन्द्र ॥ २१ ॥ अहोकष्टंक्षीणपुण्योययातिःपतत्यसौपुण्यकृत्युण्यकीर्तिः ॥ तानब्रुवंपतमानस्ततोऽहंसतांमध्येनिपतेयंकथंनु ॥ २२ ॥

स्तः अत्राप्याश्वमेधिकेसंवर्त्तमरुत्तीयेतद्वर्शितं उन्मत्तवेषंबिभ्रत्सचंक्रमीतियथासुखं वाराणस्यांमहाराजदर्शनेप्सुर्महेश्वरं तस्याद्वारंसमासाद्यन्यसेथाःकुणपंकचिद् तदृष्ट्वायोनिवर्त्ततससंवर्त्तोमहीपते इतिकुणपदर्शनेनमहेश्वरदर्शनसिद्धिसूचयतावाक्यजातेन ॥ ११ ॥ अहंतुदिष्टक्षयाभावात्प्राप्तेपिदुःखेनतप्येइत्याह अनित्यतामिति ॥ १२ ॥ मातामहमिति तत्रस्थितमंतरिक्षेस्थितं ॥ १३ ॥ तानिति क्षेत्रज्ञवत्क्षेत्रंमहाभूतादिधृत्यंतंतज्ज्ञानंतोनारदादयःक्षेत्रज्ञास्तद्वत् ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ ॥ २२ ॥